

220,000 Rd., som nu ved Fleertallets Forslag maaskee vil blive forøget til noget over 250,000 Rd., saa vil det, fordeelt paa det kjørepligtige Hartkorn, der vil være omtrent 340,000 Tdr., blive omtrent $\frac{3}{4}$ Rd. pr. Tde. kjørepligtigt Hartkorn. Fleertallet skjønner ikke, at det vil være nogen synderlig stor Byrde. Det er paa Grund heraf, at Udvalgets Fleertal anbefaler Lovudkastet til Vedtagelse med den Endring, jeg anførte med Hensyn til Betalingen for Kjøreægter.

P. Pedersen: Jeg skal tillade mig med et Par Ord at anbefale Mindretallets Forslag. Det vil sees af Betænkningen, saaledes som det ogsaa nu er fremhævet af den ærede Ordfører, at hele Udvalget har været enigt i at ønske, at den samme Fremgangsmaade blev fulgt nu, som er bleven fulgt tidligere ved lignende Leiligheder, nemlig at det blev Statskassen, der udrede Godtgjørelser. Hele Udvalget har altsaa været enigt i at anbefale dette Princip som det rette, og det er kun paa Grund af den Modstand, Indvigningsministeren har gjort imod dette Punkt, at Fleertallet har ladet sig bevæge til at opgive sit Ønske og har sluttet sig til det Princip, der ligger i Lovudkastet. Fleertallet har gjort dette, fordi det mener derved at bidrage til Lovens Fremme. Mindretallet kan nu ikke paa en saa let Maade finde sig i at faae sit Ønske omformet efter Diebliftets Behov, men vi maae fastholde det Princip, vi ansee for at være det rigtige. Vel er det saa, at man ofte ved store og vigtige Sager maa opgive sit eget Ønske og forlade sine Principer for at bidrage til at gennemføre Sagen, men Mindretallet mener ikke, at denne Sag har saa stor en Betydning, at man skulde offere Principet for Sagens Skyld. Det har endogaa en Tid staaet tvivlsomt for mig, om hele denne Sag havde saa stor Betydning, at det var værd for dens Skyld at sætte den lovgivende Magt i Bevægelse, men nu, da Sagen er kommen frem, skal jeg ikke modsætte mig dens videre Fremme, naar det Princip fastholdes, som jeg ansee for at være det rigtige. Ligesom Mindretallet ikke kan følge Fleertallets Indstilling, saaledes kan det heller ikke godkjenne de Grunde, Fleertallet anfører for samme. Fleertallet siger,

at det erkjender, „at Fribeholdringen er en efter den bestaaende Lovgivning paa Hartkornet og Kjøbstæderne hvilende Forpligtelse;“ ja, dette erkjender Mindretallet ogsaa, men vi finde ikke, at det er Noget, som har det Allermindste med denne Sag at gjøre. Sagen er nemlig den, at her ikke er Tale om noget Netskrav, men kun om et Villighedskrav. Hvis det var et Netskrav, hvorom det her gjaldt, saa kunde denne Grund ganske vist lade sig anføre, men naar her kun er et Villighedskrav, saa forekommer det Mindretallet, at dette allerbedst kan fyldestgøres derved, at det bliver hele Folket, der kommer til at bidrage til at udrede denne Godtgjørelse, eller med andre Ord, at det bliver Statskassen. Fleertallet anseer det for Hovedsagen, at Erstatning udredes, men om Byrden fordeles paa en mindre eller større Kreds, anseer det for at have mindre Betydning. I Modsigelse heril anseer Mindretallet det for Hovedsagen, at denne Byrde fordeles paa hele Samfundet, og hvis Godtgjørelsen skal udredes paa den Maade, som Lovudkastet bestemmer, og som er tiltraadt af Fleertallet, saa bliver det efter Mindretallets Mening en ny Krigsskat, der lægges paa enkelte Samfundsklasser, medens andre blive frie, og dette kan jeg heller ikke være med til at fastsætte. Vi betragte hele Samfundet, hele Staten, som et eneste Legeme og enhver enkelt Stand eller Klasse i Samfundet som Lemmer paa dette Legeme, og dersom en Byrde har hvilet uforholdsmæssig haardt paa en enkelt Klasse, saa maa den fordeles saa lige som muligt over dem alle tilsammen. Naar Fleertallet finder Lovudkastets Fordelingsmaade retfærdiggjort derved, at man ikke kan vide, hvilke Egne af Landet der i en ny Krig ville komme til at udrede de fleste Fribeholdringer og da ville nyde meest godt af Fordelingen, saa maatte man næsten fristes til at sige: Den Dag, den Sorg; men det forekommer i alt Fald Mindretallet, at det kun er en daarlig Trøst, som Fleertallet her søger at fremkomme med. Fleertallet mener maaskee, at det er i Fredens Tid, vi skulle forberede os paa Krig, og dette er ganske vist rigtigt, men jeg troer, at det er en urigtig Vej, Fleertallet her anviser. Man skal helst søge at samle, hvad der kan samles, saaledes at det